



STOWARZYSZENIE NAUKOWE ARCHEOLOGÓW POLSKICH
SCIENTIFIC ASSOCIATION OF POLISH ARCHAEOLOGISTS

UL. DEUGA 52, 00-241 WARSZAWA TEL.: +48 22 504 48 15 FAX: +48 22 831 51 95
WWW.SNAP.ORG.PL E-MAIL: ZG@SNAP.ORG.PL

Warszawa, 20 czerwca 2013 roku

**Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Biuro Projektów Programowych
ul. Wiejska 10, 00-902 Warszawa**

Uwagi do projektu ustawy o ochronie krajobrazu

Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich zgłasza następujące uwagi do projektu "Ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem niektórych narzędzi ochrony krajobrazu":

W odniesieniu do Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku

(Dz. U. z 2009 r., Nr 151, poz. 122 z późn. zm.)

Art. 9, punkt 3, dotyczący dodanego Rozdziału 1a. Planowanie ochrony krajobrazu:

W art. 5a, ust. 4, pkt 1) do kryteriów klasyfikacji krajobrazu dodać „ i zabytki archeologiczne”, w związku z czym ten punkt otrzymałby brzmienie:

„1) stosowaną przy sporządzaniu audytów krajobrazowych klasyfikację krajobrazów opracowaną w oparciu w szczególności o takie kryteria jak: charakter dominujących w krajobrazie czynników, rzeźba terenu, pokrycie terenu i zabytki archeologiczne.”

Wprowadzenie tego zapisu jest tym bardziej zasadne, że art. 107, ust. 2 *Ustawy o ochronie przyrody* zostaje poszerzony o pkt. 10) współpraca ze służbami ochrony zabytków w zakresie form ochrony zabytków występujących na obszarze parku krajobrazowego, a zgodnie z art. 6, ust. 1, pkt 3 *Ustawy o ochronie i opiece nad zabytkami* opiece i ochronie, bez względu na stan zachowania, podlegają zabytki archeologiczne.

W art. 5b, ust. 4, pkt 3) dodać: „biorące pod uwagę zabytki archeologiczne”, w związku z czym ten punkt otrzymałby brzmienie:

„3) nieprzekraczalne parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, biorące pod uwagę zabytki archeologiczne.”

W ostatnich latach coraz bardziej odchodzi się od zasady, że kształtowanie przestrzeni podlegających ochronie konserwatorskiej powinno respektować charakter istniejącej zabudowy i tej nieistniejącej, ale możliwej do odtworzenia przy pomocy badań archeologicznych. A więc wyniki badań archeologicznych mogą przyczynić się do wzmocnienia urbanistycznych zasad ochrony krajobrazu.



Zwracamy również uwagę, że Polska jest sygnatariuszem **Europejskiej konwencji o ochronie dziedzictwa archeologicznego (poprawiona)**, sporządzonej w La Valetta dnia 16 stycznia 1992 roku (tzw. Konwencji Maltańskiej). Niestety, do dzisiaj zostało przez nas wypełnionych niewiele postanowień Konwencji Maltańskiej. Przede wszystkim nie przewidzieliśmy utworzenia rezerwatów archeologicznych (Artykuł 2 Konwencji) jako jednej z form prawnych ochrony dziedzictwa archeologicznego i nie zapewniłmy archeologom uczestnictwa w tworzeniu założeń planowania strategii mającej na celu ochronę, konserwację i podniesienie wartości terenów o wartości archeologicznej, uczestnictwa w tworzeniu planów zagospodarowania przestrzennego, konsultacji w zmianach planów zagospodarowania przestrzennego oraz aby ocena wpływu na środowisko i wynikające z tego decyzje uwzględniały stanowiska archeologiczne (Artykuł 5 Konwencji). To katalog niektórych tylko zaniechań. Obecnie obowiązujący „system” prawny ochrony zabytków archeologicznych przyczynia się faktycznie do ich niszczenia, co najbardziej widoczne jest w traktowaniu badań archeologicznych jako „usługi” i bezwzględne podporządkowanie ich *Prawu zamówień publicznych*.

Dlatego w przygotowywanej przez Pana Prezydenta ustawie widzimy szansę na zmianę podejścia do badań archeologicznych i generalnie popieramy projekt ustawy o ochronie krajobrazu.

Z poważaniem

Prezes Zarządu Głównego SNAP
Prof. dr hab. Zbigniew Kobyliński